

EUROPSKI NADZORNIK ZAŠTITE PODATAKA

Sažetak mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o prijedlogu Uredbe o eu-LISA-i

(Cjeloviti tekst ovog mišljenja dostupan je na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku na internetskim stranicama Europskog nadzornika za zaštitu podataka www.edps.europa.eu)

(2017/C 386/06)

Od njezina osnutka 2011. Europskoj agenciji za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde („eu-LISA”) postupno je povjereno operativno upravljanje Schengenskim informacijskim sustavom, viznim informacijskim sustavom i Eurodacom. Nakon četiri godine rada Komisija je provela sveukupno ocjenjivanje. Slijedom toga prijedlog Uredbe o Europskoj agenciji za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde predstavljen je 29. lipnja 2017.

Prijedlogom se uglavnom eu-LISA-i želi povjeriti sljedeće: i. operativno upravljanje postojećim i budućim opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde, ii. razvoj nekih aspekata interoperabilnosti tih sustava, iii. provođenje istraživačkih aktivnosti i pilot-projekata te iv. razvoj zajedničkih informacijskih sustava, njihovo upravljanje i pružanje usluga njihova smještaja na poslužitelju za skupinu država članica koje se dobrovoljno odlučuju za centralizirano rješenje u provedbi tehničkih aspekata zakonodavstva EU-a o decentraliziranim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde.

Prijedlog o eu-LISA-i dio je šireg procesa za poboljšanje upravljanja vanjskom granicom i unutarnje sigurnosti u Europskoj uniji s ciljem odgovaranja na specifične sigurnosne izazove. O nekim se zakonskim prijedlozima za opsežne informacijske sustave doista trenutačno pregovara u Europskom parlamentu i Vijeću (sustav ulaska/izlaska, Eurodac, europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju, Schengenski informacijski sustav i Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja). Tim zakonskim prijedlozima operativno upravljanje prethodno spomenutim opsežnim informacijskim sustavima povjerava se eu-LISA-i.

Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS), u svojstvu nadzornog tijela eu-LISA-e, preporučuje da se prijedlogu o eu-LISA-i doda detaljna procjena učinka prava na privatnost i prava na zaštitu podataka koji su utvrđeni u Povelji o temeljnim pravima EU-a.

EDPS podsjeća i na to da trenutačno ne postoji pravni okvir za interoperabilnost opsežnih informacijskih sustava EU-a. Stoga bi eu-LISA mogla razviti provedbene mjere samo ako se takav pravni okvir donese.

Naposljetku, EDPS je zabrinut u pogledu mogućnosti da bi eu-LISA mogla razviti zajedničko centralizirano rješenje za opsežne informacijske sustave koji su u načelu decentralizirani i pružati usluge njihova smještaja na poslužitelju. Arhitektura svakog opsežnog informacijskog sustava EU-a jasno je definirana na posebnoj pravnoj osnovi i ne može se mijenjati sporazumom o delegiranju između eu-LISA-e i skupine država članica. Svaka promjena arhitekture sustava može se izvršiti samo mijenjanjem odgovarajuće zakonske osnove, kojoj prethode procjena učinka i studije izvedivosti.

1. UVOD I KONTEKST

1. Europska agencija za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (u daljnjem tekstu: „eu-LISA”) osnovana je Uredbom (EU) br. 1077/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde⁽¹⁾. Uredbom se eu-LISA-i povjerava operativno upravljanje drugom generacijom Schengenskog informacijskog sustava (u daljnjem tekstu: „SIS II”) ⁽²⁾ i viznim informacijskim sustavom (u daljnjem tekstu: „VIS”) ⁽³⁾ na središnjoj razini. Uredba (EU) br. 1077/2011 izmijenjena je Uredbom (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, čime se eu-LISA-i dodatno povjerava upravljanje Eurodacom.
2. Komisija je 2016. provela ocjenjivanje ⁽⁵⁾ eu-LISA-e četiri godine nakon što je počela s radom. Slijedom toga identificirana je potreba za poboljšanjem djelotvornosti i učinkovitosti eu-LISA-e. U tom kontekstu Komisija je 29. lipnja 2017. objavila prijedlog Uredbe o Europskoj agenciji za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde ⁽⁶⁾ (u daljnjem tekstu: „Prijedlog o eu-LISA-i”).
3. Nadalje, Komisija je od 2016. počela šire razmišljati o tome kako učinkovitije i djelotvornije upravljati podacima i upotrebljavati ih, kako za upravljanje državnom granicom tako i za sigurnosne svrhe. Slijedom toga Komisija je donijela Komunikaciju o jačim i pametnijim informacijskim sustavima za granice i sigurnost ⁽⁷⁾ i konačno izvješće stručne skupine na visokoj razini o informacijskim sustavima i interoperabilnosti ⁽⁸⁾ te Sedmo izvješće o napretku prema učinkovitoj i istinskoj sigurnosnoj uniji ⁽⁹⁾ s prijedlozima novih zadataka i novi mandat za eu-LISA-u kao posljedicu.
4. Prije objavljivanja prijedloga o eu-LISA-i zatraženo je neslužbeno savjetovanje od Europskog nadzornika za zaštitu podataka te je on Komisiji dao neslužbene komentare, koji su samo djelomično uzeti u obzir.
5. Cilj je Prijedloga o eu-LISA-i produljenje mandata Agencije:
  - omogućivanjem operativnog upravljanja postojećim i budućim opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde;
  - osiguravanjem kvalitete podataka u svim opsežnim informacijskim sustavima kojima upravlja eu-LISA;
  - razvijanjem potrebnih mjera za omogućivanje interoperabilnosti sustava;
  - provođenjem istraživačkih aktivnosti za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima;
  - provođenjem pilot-projekata, dokaza koncepata i aktivnosti ispitivanja;

⁽¹⁾ SL L 286, 1.11.2011., str. 1. – 17.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 381, 28.12.2006., str. 4.) i Odluka Vijeća br. 2007/533/PUP od 12. lipnja 2007. o osnivanju, radu i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 205, 7.8.2007., str. 63.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (SL L 180, 29.6.2013., str. 1.).

⁽⁵⁾ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o funkcioniranju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA), COM(2017) 346, 29.6.2017.

⁽⁶⁾ Prijedlog Uredbe o Europskoj agenciji za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde i o izmjeni Uredbe (EZ) 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011, COM(2017) 352 završna verzija, 29.6.2017.

⁽⁷⁾ COM(2016) 205 završna verzija, 6.4.2016.

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=32600&no=1>

⁽⁹⁾ COM(2017) 261 završna verzija, 16.5.2017.

- pružanjem podrške i savjeta državama članicama i Komisiji o povezivanju nacionalnih sustava sa središnjim sustavom;
  - razvijanjem zajedničkog informacijskog sustava, njegovim upravljanjem i pružanjem usluga njegova smještaja na poslužitelju za skupinu država članica koje se dobrovoljno odlučuju za centralizirano rješenje u provedbi tehničkih aspekata zakonodavstva EU-a o decentraliziranim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde.
6. Europski nadzornik za zaštitu podataka najprije će riješiti glavne preporuke povezane s prijedlogom o eu-LISA-i. Te glavne preporuke predstavljaju glavne probleme kojima se bavi Europski nadzornik za zaštitu podataka i to bi se u svakom slučaju trebalo spomenuti u zakonodavnom procesu. Dodatne su preporuke točke za koje Europski nadzornik za zaštitu podataka smatra da je potrebno objašnjenje, dodatne informacije ili manje preinake. Ova bi razlika trebala pomoći zakonodavcu da dâ prioritet glavnim problemima spomenutima u ovom Mišljenju.

4. ZAKLJUČAK

23. Nakon pažljivog razmatranja Prijedloga o eu-LISA-i Europski nadzornik za zaštitu podataka daje sljedeće preporuke:
- potrebno je provesti ili učiniti dostupnom detaljnu procjenu učinka kako bi se lakše procijenio učinak Prijedloga o eu-LISA-i na temeljna prava, posebice u odnosu na koncentraciju svih opsežnih informacijskih sustava EU-a u jednoj agenciji i uzimajući u obzir širi pravni kontekst uključujući tekuće zakonske prijedloge u vezi s opsežnim informacijskim sustavima;
  - potrebno je izbrisati trenutačne reference u vezi s interoperabilnosti u Prijedlogu o eu-LISA-i;
  - potrebno je izbrisati odredbu kojom se dopušta promjena arhitekture sustava na temelju sporazuma o delegiranju između eu-LISA-e i skupine država članica.
24. Osim prethodno navedenih glavnih razloga za zabrinutost, preporuke Europskog nadzornika za zaštitu podataka u ovom mišljenju odnose se na sljedeće aspekte Prijedloga o eu-LISA-i:
- statističke podatke koje stvara sustav;
  - unutarnje praćenje;
  - upravljanje rizikom informacijske sigurnosti;
  - uloga Europskog nadzornika za zaštitu podataka i službenika za zaštitu podataka.
25. Europski nadzornik za zaštitu podataka dostupan je za pružanje dodatnih savjeta o Prijedlogu o eu-LISA-i kao i u vezi s bilo kojim delegiranim ili provedbenim aktom donesenim u skladu s predloženom Uredbom koji bi mogao utjecati na obradu osobnih podataka.

Bruxelles, 9. listopada 2017.

Giovanni BUTTARELLI

Europski nadzornik za zaštitu podataka
